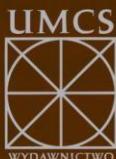

CYRILLO- METHODIAN PAPERS

ZESZYTY CYRYŁO-METODIAŃSKIE

13 | 2024

MARIA CURIE-SKŁODOWSKA UNIVERSITY IN LUBLIN
INSTITUTE OF LINGUISTICS AND LITERARY STUDIES

Cyrillo-Methodian Papers | Zeszyty Cyrylo-Metodiańskie | 13/2024 :::::::::::::::::::::

EDITORIAL TEAM | KOLEGIUM REDAKCYJNE

PETAR SOTIROV, UMCS – Editor-in-chief

KAMEN RIKEV, UMCS – Managing editor

AGNIESZKA GOZDEK, UMCS

EDYTA MANASTERSKA-WIĄCEK, UMCS

PIOTR ZŁOTKOWSKI, UMCS

DIMKA SAVOVA, Sofia University of St. Kliment Ohridski

IVO BRATANOV, Konstantin Preslavsky University of Shumen PIOTR

STEINBRICH, John Paul II Catholic University of Lublin JERZY

SKWARZYŃSKI, John Paul II Catholic University of Lublin

EDITORIAL BOARD | RADA NAUKOWA

KLÁRA AGYAGÁSI, University of Debrecen, Hungary

DEJAN AJDAČIĆ, University of Gdansk

FELIKS CZYŻEWSKI, Maria Curie-Skłodowska University in Lublin

KLEMENTINA IVANOVA, Sofia University of St. Kliment Ohridski, Bulgaria

BOŽIDAR JEZERNIK, University of Ljubljana, Slovenia

HUSEYİN MEVSİM, Ankara University, Türkiye

GEORGI MINCZEW, University of Lodz

EDWARD MOŽEJKO, University of Alberta, Canada

DIETER STERN, University of Ghent, Belgium

DIANA STOLAC, University of Rijeka, Croatia

GRAŻYNA SZWAT-GYEYBOWA, Institute of Slavic Studies of the Polish Academy of Sciences

MARIANA TSIBRANSKA-KOSTOVA, Institute for Bulgarian Language of the Bulgarian Academy of Sciences

SVETLANA VASSILEVA-KARAGOZOVA, University of Kansas

DOJČIL VOJVODIĆ, University of Novi Sad, Serbia

EDITORIAL ADDRESS | ADRES REDAKCJI

Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa | Wydział Filologiczny | UMCS w Lublinie

Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, pok. 428, 20-031 Lublin

tel. +48 81 53 7 26 52 | e-mail: petar.sotirov@mail.umcs.pl, rikev@umcs.pl

PUBLISHER | WYDAWCZA

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

ul. Idziego Radziszewskiego 11, 20-031 Lublin

Budynek Biblioteki Głównej UMCS, III p.

tel.: +48 81 537 54 24

e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

www.journals.umcs.pl/zcm

e-ISSN: 2449-8297

This volume contains 8 articles whose ideas were originally presented at the Roundtable in honor of Dr. Sanya Velkova-Kozhuharova *History and Culture of the Balkans: Foreign Influences, Contextual Adaptation, Hybrid Phenomena* (Sofia, Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology of the Bulgarian Academy of Sciences, 2–3 November 2023).

REVIEWERS FOR ISSUE 13/2024 | RECENZENCI NUMERU 13/2024

ARIF ABDULLAH, PhD | New Bulgarian University, Sofia
NEDA ANDRIĆ, ASSOC. PROF. PhD | University of Montenegro
GUENTCHO BANEV (ГЕНЧО БАНЕВ) | National and Kapodistrian University of Athens
ANNA BEDNARCZYK, PROF. DR HAB. | University of Lodz
JOANNA BENCHEVA (ЙОАННА БЕНЧЕВА), PhD | Sofia University of St. Kliment Ohridski
MARIJANA BIJELIĆ, ASSOC. PROF. PhD | University of Zagreb
STANKA BONOVA DOYCHINOVA (СТАНКА БОНОВА ДОЙЧИНОВА), ASSOC. PROF. PhD | St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo
PATRYK BOROWIAK, DR HAB. PROF. UAM | Adam Mickiewicz University in Poznan
PETAR BUNJAK (ПЕТАР БУЊАК), PROF. DR | University of Belgrade
ELENA DARADANOVA (ЕЛЕНА ДАРАДАНОВА), PhD | Sofia University of St. Kliment Ohridski
DILYANA DENCHEVA (ДИЛЯНА ДЕНЧЕВА), ASSOC. PROF. PhD | Sofia University of St. Kliment Ohridski
VELISLAVA DONEVA (ВЕЛИСЛАВА ДОНЕВА), ASSOC. PROF. PhD | Angel Kanchev University of Ruse
MIRA DUSHKOVA (МИРА ДУШКОВА), ASSOC. PROF. PhD | Angel Kanchev University of Ruse
IRINA GENOVA (ИРИНА ГЕНОВА), PROF. PhD | New Bulgarian University, Sofia
ELENA GETOVA (ЕЛЕНА ГЕТОВА), ASSOC. PROF. PhD | Paisii Hilendarski University of Plovdiv
ROMAN HADZHIKOSEV (РОМАН ХАДЖИКОСЕВ), ASSOC. PROF. PhD | Neofit Rilski South-West University of Blagoevgrad
VELIMIR ILIĆ (ВЕЛИМИР ИЛИЋ), PhD | University of Niš
ANA JAKOVLJEVIĆ RADUNOVIĆ (АНА ЈАКОВЉЕВИЋ РАДУНОВИЋ), PhD | University of Belgrade
TATJANA JOVOVIĆ, PROF. PhD | University of Montenegro
EWA KOMISARUK, DR HAB. PROF. UWr | University of Wroclaw
SEYYAL KÖRPE KEMER, ASSOC. PROF. PhD | Istanbul University
ADRIANA KOVACHEVA, PhD | Adam Mickiewicz University in Poznan
TOMASZ KWOKA, PhD | Jagiellonian University in Krakow
IRINA LAPPO, DR HAB. | Maria Curie-Sklodowska University in Lublin
MILENA METHODIEVA, PhD | University of Toronto
HÜSEYİN MEVSİM, PROF. PhD | Ankara University
ROSEN MILANOV (РОСЕН МИЛНОВ), ASSOC. PROF. PhD | St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo
CĂTĂLINA PUIU, ASSOC. PROF. PhD | University of Bucharest
DIMITRIOS ROUMPOS, ASSOC. PROF. PhD | St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo
JAROSŁAW RUBACHA, DR HAB. PROF. UWM | University of Warmia and Mazury in Olsztyn
SVETLANA SHNITMAN-MCMILLIN, ASSOC. PROF. PhD | University College London
SAVA SIVRIEV (САВА СИВРИЕВ), PROF. DSc | Konstantin Preslavsky University of Shumen
BARBARA STELINGOWSKA, PhD | University of Siedlce
JUSTYNA TYMIENIECKA-SUCHANEK, DR HAB. PROF. UŚ | University of Silesia in Katowice
SAVA VASILEV (САВА ВАСИЛЕВ), PROF. DSc | St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo
ADRJANA VIDIĆ, ASSIST. PROF. DSc | University of Zadar

LANGUAGE EDITORS FOR ISSUE 13/2024 | REDAKCJA JĘZYKOWA NUMERU 13/2024

Ivo Bratanov, Agnieszka Gozdek, Edyta Manasterska-Więcek, Kamen Rikev,
Dimka Savova, Jerzy Skwarzyński, Petar Sotirov, Piotr Steinbrich, Piotr Złotkowski

- ⇒ The journal uses a CC BY 4.0 license for all articles
- ⇒ The journal uses iThenticate plagiarism detection software
- ⇒ DOI <http://dx.doi.org/10.17951/zcm>

CONTENTS | SPIS TREŚCI

Pavel Pavlovitch

BULGARIAN TRANSLATIONS OF THE QUR'ĀN (1900–2020):
MISSIONARY AGENDA, COMMUNIST IDEOLOGY, AND
CANONICAL IMPULSE

7

Dejan Ajdacic

КРАЉЕВИЋ МАРКО ИЗ СРПСКИХ НАРОДНИХ ПЕСАМА
КОД ПОЉАКА У 19. ВЕКУ

40

Magdalena Dabrowska

POLSKA POEZJA OŚWIECENIOWA
W CHARKOWSKICH WYDAWNICTWACH
PERIODYCZNYCH I KSIĄŻKOWYCH Z LAT 1819–1820

57

Raia Zaimova

ИЗ ТВОРЧЕСТВОТО НА ЖАН-АЛЕКСАНДЪР БЮШОН
И СПИРИДОН ПАЛАУЗОВ (XIX в.):
В ТЪРСЕНЕ НА НАЦИОНАЛНО ДОСТОЙНСТВО

74

Nikolay Chernokozhev

БАЛКАНИТЕ И ТЕХНИТЕ ВИЗУАЛНИ ИЗМЕРЕНИЯ
В КНИГАТА НА АЛБРЕХТ ВИРТ
DER BALKAN. SEINE LÄNDER UND VÖLKER... (1914)

84

Kalin Mihaylov

МОТИВЪТ НЕ ТРАЕ НИЩО!
В СОНЕТИТЕ НА СТОЯН МИХАЙЛОВСКИ

93

Andriana Spassova

АЛЕГОРИЧЕН И ПАМФЛЕТЕН ИЗКАЗ В БАСНИТЕ
И ПУБЛИЦИСТИКАТА НА ПЕТКО Р. СЛАВЕЙКОВ

108

Stamatia Fotiadou РЕЛИГИЯТА КАТО ОБЕДИНЯВАЩ ЕЛЕМЕНТ В ГРЪЦКО-БЪЛГАРСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ ПО ВРЕМЕ НА ПЪРВАТА БАЛКАНСКА ВОЙНА (1912 г.)	125
Antoaneta Balcheva БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ОЧИТЕ НА МАРИЯН АЛКОВИЧ И ФРАНЬО ХОРВАТ КИШ	142
Nadezhda Stoyanova МАЛКА ЦАРИГРАДСКА МОЗАЙКА НА АТАНАС ДАЛЧЕВ: ЗАВРЪЩАНЕ В ГРАДА НА ДЕТСТВОТО	158
Roumiana L. Stantcheva ИСТОРИЯ И ПАМЕТ В РОМАНИТЕ НА ГАБРИЕЛА АДАМЕЩЯНУ	171
Natalja Shroma ПРИСВОЕНИЕ КЛАССИКИ КАК ИДЕОЛОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА: ОПЫТ РИЖСКОГО РУССКОГО ТЕАТРА МИХАИЛА ЧЕХОВА	187
Magdalena Jedrzejuk-Witek DZIECIŃSTWO I RELACJE RODZINNE MICHAŁA BUŁHAKOWA W ŚWIETLE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY PSYCHOLOGICZNEJ	208
Jolanta Kur-Kononowicz O METAFORYZACJI KONCEPTU OBŁOK W WYBRANYCH POLSKICH I ROSYJSKICH UTWORACH POETYCKICH – UJĘCIE LINGWISTYCZNE	221
Joanna Mleczko GŁUPOTA W POLSKICH I BUŁGARSKICH ZWIĄZKACH FRAZEOLIGICZNYCH Z KOMPONENTEM GŁOWA / ГЛАВА	241

**RECENZJE, PRZEGŁĄDY, SPRAWOZDANIA |
REVIEWS, NOTICES, REPORTS**

Lyudmila Mindova

БАЛКАНИСТИЧНИ ПЕРСПЕКТИВИ
ОТ КРЪГЛА МАСА В СОФИЯ

255

[*История и култура на Балканите: Чужди влияния, контекстуална адаптация, хибридни явления.* Кръгла маса в памет на д-р Саня Велкова-Кожухарова (София, 2–3 ноември 2023).]

Emiliya Pernishka

ЗА ОРОГРАФСКАТА ЛЕКСИКА

259

В МИКРОТОПОНИМИЯТА ОТ ЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ

[Данчева, Надежда. *Орографската лексика в микротопонимията от Западна България.* София: АИ Проф. Марин Дринов, 2020.]

Piotr Zlotkowski

GIERTRUDA – MIŁOŚNICZKA ORĘŻA CZY BOHATERKA PRACY? 265

RZECZ O RADYKALNYCH ZMIANACH W ANTROPONIMII

[Seweryn, Agnieszka. *Революция в антропонимии: новые имена советской эпохи первой половины 20-х годов XX века.* Kraków: Avalon, 2021.]

Elena Getova, Lilia Ivanova

ЗА ЮБИЛЕЯ НА СЛАВЯНСКИ ДИАЛОЗИ –

269

ЕМОЦИОНАЛНО И ПРИСТРАСТНО

[20 години списание *Славянски диалози.*]

NOTES ON THE AUTHORS | NOTY O AUTORACH

277